СТАНОВИЩЕ

от: проф. Румен Стаматов

на представените трудове за участие в конкурс за академична длъжност ДОЦЕНТ, обявен от ЮЗУ

"Неофит Рилски" в ДВ бр. 42. от 12.05.2020 по 3.2 Психология (Психология на личността (Диференциална психология) обявен в ДВ, бр. 42 от 12.05.2020

Кандидати: В обявения конкурс участва един кандидат, Биляна Бойкова Йорданова (3.2 Психология (Психология на личността (Диференциална психология) обявен в ДВ, бр. 42 от 12.05.2020 г.

Биляна Бойкова Йорданова е асистент, доктор по научна специалност 05.06.01 Обща психология от 2010 г. и провежда лекции по различни дисциплини. В автобиографичните данни са отбелязани следните лекционни курсове в бакалавърските и магистърските програми:

- -Психология на личността
- -Диференциална психология
- -Психология на общуването
- -Психология на изкуството (обучение на английски език).
- -Икономическа психология.

Два от лекционните курсове са по програма Еразъм.

Д-р Биляна Бойкова Йорданова участва в обявения конкурс с 27 научни публикации: 2 самостоятелни монографии, 2 колективни монографии, 23 студии и статии. Не са включени текстове, които още не са излезли от печат (една монография "Личностни измерения и индивидуални особености на

предприемача" (разгледана и обсъдена на КС с Протокол №8/02.09.2019 г.) и три статии, въпреки, че са рецензирани.

Научни изследвания и научни резултати

Научната продукцията, представена за конкурса от Биляна Бойкова Йорданова, е разположена в четири направления.

Първото направление обхваща персоналните особености, второто, обхваща анализи върху индивидуалните различия, третото, различия в естетическото възприятие и четвъртото – различията в икономическото поведение.

Първото направление отразяващо научните търсения на Биляна Бойкова Йорданова обхваща теми, които разглеждат различни аспекти от структурата на личността /публикации с № 1, 3, 6, 20, 21, 24/.

Личностните прояви са разгледани емпирично в няколко посоки — в полето на естетическите предпочитания, което отразява емпирично удостоверими връзки между персоналността, представена чрез дименсиите екстравертност - интровертност, емоционална стабилност - емоционална лабилност, и оптимизъм и песимизъм, емоциите и когниците в областта на предпочитанията. Бих искал да отбележа иновативните емпирични подходи при осмислянето на естетическите предпочитания.

Заедно с това изследванията в това поле обхващат и връзки между персоналните конструкти, самооценката, поведението и отношенията, което разширява разбиранията върху динамиката на интимните отношения и на зависимостите, които се откриват в тези отношения. Бих искал да отбележа и изследванията, които проследяват връзката между персоналните конструкти и девиантното поведение. Като цяло емпиричните изследвания в това

направление са сериозни и отбелязват интересни зависимости. Заедно с емпиричните изследвания са представени и изследвания, които се опитват да предложат критичен прочит на различните определения и подходи в разбирането на личността както и възможните интервенции за личностното израстване. Така това направление задълбочено обединява теоретичните търсения с емпиричните изследвания, което обогатява разбиранията върху личността.

Второто направление, по своеобразен начин допълва изследванията в първото направление като набляга на индивидуалните различия /публикации с № 4,10,11,13,25,26,27/. Изследванията в това направление се опитват да представят концептуален модел на индивидуалните различия. Критичният анализ е изключително задълбочен и са отбелязани детерминантите, които поддържат индивидуалните различия. Темата за индивидуалните различия е продължена в изследванията, които засягат факторите за появата на индивидуалните различия по отношение на една от формите на самореализация — професионалната област, както и областта на развитието в жизнения цикъл. Към тази група могат да се отбележат и изследванията, които засягат отношението на децата към развода и тяхната гледна точка към това събитие.

Третото направление е свързано отново с темата за естетическото, което също е обвързано с първото направление /публикации с № 2,7,8,9, 18,19/. Емпиричните изследвания в тази област са обвързани с проследяване на отношенията между преживявания и предпочитания към естетически обекти и персонални конструкти, когниции и емоции. Анализите са извършени с адекватни методи , и са изключително коректни. В известна степен ограничаването на изследванията в областта на "простите" естетически стимули, се оказва и предимство, доколкото открива възможност за

проследяване на сложните отношения между отделните конструкти, които участват в динамиката на преживяването на естетическите обекти.

Четвъртото направление е свързано с изследвания в областта на икономическото поведение /публикации с № 5,12,15,16,17,22,23/.

Отново изследванията в тази област са подчинени на цялостния подход – да се проследят проявите на поведението в областта на потреблението чрез индивидуалните различия. Този стремеж да се търсят връзки с персоналните конструкти и различия издава едно трайно и задълбочено отношение към темата за личността и индивидуалните различия поставена в различните контексти. Бих искал да отбележа няколко интересни находки, които обогатяват разбиранията върху потребителското поведение:

-връзките между очаквания и контрол в областта на поведението свързано с финансите и финансовата зависимост;

-връзките между локализация на контрола /и още по-общо темата за самоконтрола/ и поведението свързано с финансите;

-връзките между стратегии за справяне и стреса, свързан с неприятните финансови ситуации.

Като цяло емпиричните изследвания, представени в отделните публикации са богати и очертават определени отношения между различните психологични конструкти, което обогатява разбирания за влиянията на личността върху отделните области от живота и благополучието.

За сериозността на научната дейност на Биляна Бойкова Йорданова, свидетелства и активната позиция по отношение на научния живот на психологическата общност. Две от статиите са отпечатани в индексирани списания - /в Scopus, в ERIH PLUS, и в EBSCO и Copernicus Index/. За качествата на научната дейност свидетелстват и участията в научни проекти и цитиранията на нейни публикации.

Бих искал да отбележа, че представените материали са рецензирани и са изцяло в тематиката на обявения конкурс.

Преподавателска дейност

Приложената творческа автобиография и анализа на публикациите в съдържателен план разкриват един богат опит в преподавателската дейност. Биляна Бойкова Йорданова е ерудиран преподавател, ангажиран с лекционни курсове в различните програми - бакалавър и магистър в специалност Психология. Основните лекционни курсове са изключително разнообразни и интегрират научните изследвания, включително и собствените с непосредствената преподавателска дейност. Особено изследванията в областта на психологията на личността и диференциалната психология.

Отговорното и творческото отношение към преподавателската дейност, е изразено в опита да се интегрира учебната и практическата дейност, както и участието и в изготвянето на програми и документации свързани с акредитационните процедури. Това също е още едно признание за академичните способности на кандидата.

Заключение

Всичко споменато по-горе ми дава основание да заявя, че са изпълнени изискваните от нормативните документи условия, въз основа на което кандидатът в конкурса, гл. ас. д-р Биляна Бойкова Йорданова може да заеме длъжността "Доцент". Давайки положителна оценка на кандидата, предлагам на уважаемото научно жури да предложи на ФС при Философския факултет на ЮЗУ "Неофит Рилски" да избере на академичната длъжност "доцент" по област на висше образование: 3.Социални, стопански и правни науки,

Дата: 20 08 2020	Изготвил становището:
	/проф. Румен Стаматов/

професионално направление: 3.2. Психология, (Психология на личността

(Диференциална психология)) гл.ас. д-р Биляна Бойкова Йорданова.

STATEMENT

from: Prof. Rumen Stamatov, D.Sc.

of the submitted works for participation in a competition for academic position ASSOCIATE PROFESSOR, announced by SWU "Neofit Rilski" in State Gazette no. 42. from 12.05.2020 to 3.2 Psychology (Psychology of personality) (Differential psychology)

Candidates: One candidate participates in the announced competition, Bilyana Boykova Yordanova (3.2 Psychology (Psychology of Personality) (Differential Psychology) announced in SG, issue 42 of 12.05.2020.

Bilyana Boykova Yordanova is an assistant professor, Doctor of Philosophy 05.06.01 General Psychology since 2010 and gives lectures in various disciplines. The following lecture courses in the bachelor's and master's programs are noted in the autobiographical data:

- -Psychology of personality
- -Differential psychology
- -Psychology of communication
- -Psychology of art (teaching in English).
- -Economic psychology.

Two of the lecture courses are under the Erasmus program.

Bilyana Boykova Yordanova, Phd participated in the announced competition with 27 scientific publications: 2 individual monographs, 2 collective monographs, 23 studies and articles. Texts that have not been published yet (one monograph "Personal dimensions and individual features of entrepreneur") (reviewed and

discussed at the Department Counsel with Protocol №8 / 02.09.2019) and three articles, although peer-reviewed, are not included.

Research and scientific results

The scientific production presented for the competition by Bilyana Boykova Yordanova is located in four directions.

The first direction covers personal features, the second covers analyzes of individual differences, the third, differences in aesthetic perception and the fourth - differences in economic behavior.

The first area reflecting the scientific research of Bilyana Boykova Yordanova covers topics that address various aspects of the personality structure / publications with N_2 1, 3, 6, 20, 21, 24 /.

Personal manifestations are considered empirically in several directions - in the field of aesthetic preferences, which reflects empirically verifiable links between personality, represented by the dimensions of extroversion - introversion, emotional stability - emotional lability, and optimism and pessimism, emotions and cognitions. I would like to point out the innovative empirical approaches in understanding aesthetic preferences.

At the same time, research in this field covers relationships between personal constructs, self-esteem, behavior and relationships, which expands the understanding of the dynamics of intimate relationships and the dependencies that are found in these relationships. I would also like to note the research that traces the relationship between personal constructs and deviant behavior. In general, empirical research in this area is serious and notes interesting dependencies. Along with empirical research, research is presented that attempts to offer a critical reading of the various definitions and approaches in understanding personality as well as possible interventions for personal growth. Thus, this direction deeply combines

theoretical research with empirical research, which enriches the understanding of personality.

The second direction, in a peculiar way, complements the research in the first direction by emphasizing the individual differences / publications with N_0 4,10,11,13,25,26,27 /. Research in this area tries to present a conceptual model of individual differences. The critical analysis is extremely thorough and the determinants that support individual differences are noted. The topic of individual differences is continued in research that addresses the factors for the emergence of individual differences in relation to one of the forms of self-realization - the professional field, as well as the field of development in the life cycle. To this group can be noted the studies that affect the attitude of children to divorce and their views on this event.

The third direction is again related to the topic of aesthetics, which is also related to the first direction / publications with № 2,7,8,9, 18, 19 /. Empirical research in this area is concerned with tracing the relationships between experiences and preferences for aesthetic objects and personal constructs, cognitions and emotions. All analyzes were performed with adequate methods, and are extremely accurate. To some extent, limiting research in the field of "simple" aesthetic stimuli also proves to be an advantage, as it opens up the possibility of tracing the complex relationships between the individual constructs that participate in the dynamics of the experience of aesthetic objects.

The fourth direction is related to research in the field of economic behavior / publications N_2 5,12,15,16,17,22,23 /.

Again, research in this area is subordinated to the overall approach - to track the manifestations of consumer behavior through individual differences. This desire to seek connections with personal constructs and differences demonstrates a lasting and profound attitude to the topic of personality and individual differences placed in different contexts. I would like to point out some interesting findings that enrich the understanding of consumer behavior:

- the links between expectations and control in the field of financial behavior and financial dependence;
- the connections between the localization of control / and even more generally the topic of self-control / and the behavior related to finances;
- -the links between coping strategies and the stress associated with troublesome financial situations.

In general, the empirical research presented in the individual publications is rich and outlines certain relationships between the various psychological constructs, which enriches the understanding of the influences of the individual on individual areas of life and well-being.

The seriousness of the scientific activity of Bilyana Boykova Yordanova is evidenced by the active position regarding the scientific life of the psychological community. Two of the articles are published in indexed journals - / in Scopus, in ERIH PLUS, and in EBSCO and Copernicus Index /. The qualities of the scientific activity are also evidenced by the participation in scientific projects and the citations of her publications.

I would like to note that the submitted materials are peer-reviewed and are entirely in the subject of the announced competition.

Teaching activity

The attached creative CV and the analysis of the publications in terms of content reveal a rich experience in teaching. Bilyana Boykova Yordanova is an erudite lecturer engaged in lecture courses in various programs - Bachelor and Master in Psychology. The main lecture courses are extremely diverse and integrate research, including one's own, with direct teaching. Especially research in the field of personality psychology and differential psychology.

The responsible and creative attitude to the teaching activity is expressed in the attempt to integrate the educational and practical activity, as well as the participation in the preparation of programs and documentation related to the accreditation procedures. This is also another recognition of the candidate's academic abilities.

Conclusion

All above grounds me to say that the conditions required by the regulations are met, on the basis of which the candidate in the competition, Chief Assistant. Dr. Bilyana Boykova Yordanova can occupy the position of "Associate Professor". Giving a positive assessment to the candidate, I propose to the esteemed scientific jury to suggest to the Faculty of Philosophy at SWU "Neofit Rilski" to vote Chief Assist. Bilyana Boykova Yordanova, PhD for aquisition the academic position of "Associate Professor" in higher education: 3. Social, economic and legal sciences, Professional field: 3.2. Psychology, (Personality Psychology (Differential Psychology)).